

Sopot, dnia 2 października 2015 roku

Sygn.: 001100

OPINIA PRAWNA

skierowana przez Zleceniodawcę w dniu 1 października 2015 r. o godzinie 14:24 w ramach abonamentu Lex Secure Twoja Opieka Prawna

Przedmiot odpowiedzi:

1. Czy dyrektor szpitala (pracodawca), z którym ma podpisaną umowę o pracę lekarz rezydent, jest zobowiązany do pokrycia kosztów ("delegacji") odbywania szkoleń przez lekarza rezydenta, jeżeli szkolenia te są obowiązkowe, przewidziane programem specjalizacji, odbywanej w ramach rezydentury?

Wnioski:

Konkludując powyższe rozważania prawne, wskazać należy, iż lekarze rezydenci odbywają szkolenie specjalizacyjne, na które składają się różnego rodzaju kursy, staże i szkolenia, na podstawie umowy o pracę zawartej ze szpitalem. W konsekwencji, po stronie lekarza rezydenta powstaje stosunek pracowniczy, a więc następuje także objęcie lekarza pracownika ochroną i przywilejami wynikającymi z postanowień Kodeksu pracy. Odmienne traktowanie lekarza rezydenta stanowiłoby naruszenie zasady równości w zatrudnieniu.

Z uwagi na fakt, że szkolenia i kursy stanowią integralną część rezydentury, w ocenie sporządzającego niniejszą opinię prawną, lekarz, który odbywa w ramach rezydentury kurs poza miejscowością, w której znajduje się siedziba jego pracodawcy, ma prawo do ubiegania się o pokrycie kosztów poniesionych celem wzięcia udziału w szkoleniu czy kursie.

W zakresie swojego wynagrodzenia lekarz na rezydenturze podlega bowiem - tak, jak każdy inny pracownik - przepisom prawa pracy. Przysługują mu zatem wszelkie składniki i dodatki do wynagrodzenia oraz inne świadczenia związane z pracą na zasadach i w wysokości przewidzianej zarówno w powszechnie obowiązujących przepisach Kodeksu pracy, jak i w

przepisach szczególnych, a także przepisach zakładowych, zawartych w układzie zbiorowym pracy czy regulaminie wynagradzania.

Podstawy prawne:

1. Art. 16f ust. 1, ust. 3 pkt 2, art. 16h ust. 1, art. 16j ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 o zawodach lekarza i lekarza dentystry (t. j. Dz.U.2015.464);
2. Art. 11³ oraz art. 77⁵ § 1-3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz.U.2014.1502 ze zm.);
3. § 2, § 3 ust. 2, § 4 ust. 1, § 7 ust. 1, § 8 ust. 1, § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.2013.167).

Stan prawny:

W celu udzielenia odpowiedzi na postawione pytanie prawne, w pierwszej kolejności należy odwołać się do przepisów ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (dalej jako u. z. l.). Zgodnie z art. 16h ust. 1 tej ustawy, **lekarz odbywa szkolenie specjalizacyjne na podstawie umowy o pracę zawartej z podmiotem prowadzącym szkolenie specjalizacyjne** na czas określony w programie specjalizacji w ramach rezydentury.

Z powyższego przepisu należy wywnioskować, że szkolenie specjalizacyjne lekarza, także w ramach rezydentury, powinno odbywać się na podstawie zawartej ze szpitalem umowy o pracę. Fakt ten rodzi doniosłe konsekwencje prawne zarówno dla lekarza rezydenta, jak i dyrektora szpitala, bowiem zawierając tego typu umowę, strony zawierają stosunek pracy, do którego zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu pracy.

Następnie wskazać należy, iż zgodnie z art. 16f ust. 1 u. z. l., **lekarz odbywa szkolenie specjalizacyjne na podstawie programu specjalizacji** ustalonego dla danej dziedziny medycyny, z uwzględnieniem odpowiedniego modułu. Art. 16f ust. 3 pkt 2 u. z. l. stanowi natomiast, że program specjalizacji zawiera formy i metody pogłębiania i uzupełniania wiedzy teoretycznej oraz nabywania i doskonalenia umiejętności praktycznych, jako przykłady wymieniając między innymi niezbędne kursy specjalizacyjne obejmujące określony zakres wymaganej wiedzy teoretycznej w danej dziedzinie medycyny i dziedzinach pokrewnych, szkolenie i uczestniczenie w wykonywaniu oraz wykonywanie w ustalonej

liczbie określonych zabiegów lub procedur medycznych, czy staże kierunkowe obejmujące określony zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych.

Jak zostało to wyjaśnione powyżej, szkolenie specjalizacyjne lekarza rezydenta odbywa się na podstawie umowy o pracę, a więc w ramach stosunku pracy. Istotą tej umowy jest w szczególności szkolenie lekarza rezydenta we własnej jednostce, ale również umożliwienie mu odbycia w innych jednostkach staży kierunkowych i kursów określonych w programie specjalizacji.

Mając na względzie powyższe, stwierdzić należy, iż odbywanie wszelkiego rodzaju szkoleń, kursów czy staży w ramach szkolenia specjalizacyjnego lekarza, stanowi nieodłączną część tego szkolenia, a zatem czas ich realizacji powinien zostać przez dyrektora szpitala uznany za czas pracy lekarza rezydenta w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy. Kursy, szkolenia i staże, bez względu na miejsce, w którym się odbywają stanowią obowiązkową część szkolenia specjalizacyjnego w ramach rezydentury, która z kolei odbywa się na podstawie zawartej ze szpitalem umowy o pracę. Należy zatem stanowczo stwierdzić, że odbywanie szkoleń i kursów w ramach rezydentury powinno zostać zakwalifikowane jako mieszczące się w ramach stosunku pracy.

Lekarz rezydent w celu odbycia obowiązkowych szkoleń jest oddelegowywany przez pracodawcę, a nie urlopowany. Jest to bardzo istotna kwestia, ponieważ pracownik delegowany otrzymuje pensję, dietę oraz zwrot kosztów poniesionych podczas trwania całego szkolenia. Z uwagi na fakt, iż przebieg specjalizacji musi być zgodny z jej programem dyrektor szpitala nie może odmówić rezydentowi udziału w obowiązkowym szkoleniu, przewidzianym w programie specjalizacji.

Mając powyższe na uwadze, wskazać należy na treść art. 77⁵ § 1 Kodeksu pracy, zgodnie z którym **pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.**

Powyższy przepis znajdzie zastosowanie także w odniesieniu do lekarzy rezydentów, którzy w ramach szkolenia specjalizacyjnego odbywają kursy, staże czy szkolenia poza miejscowością, w której znajduje się siedziba ich pracodawcy.

W zakresie swojego wynagrodzenia lekarz na rezydenturze podlega - tak, jak każdy inny pracownik - przepisom prawa pracy. Przysługują mu zatem wszelkie składniki i dodatki do

wynagrodzenia oraz inne świadczenia związane z wykonywaną pracą. Odmienne traktowanie lekarzy rezydentów w stosunku do innych pracowników stanowiłoby naruszenie zasady równości w zatrudnieniu, o której mowa w art. 11³ Kodeksu pracy.

Art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy stanowi natomiast, że minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Zgodnie zaś z treścią art. 77⁵ § 3 Kodeksu pracy, warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania.

Z uwagi na fakt, iż rezydentura, zgodnie z art. 16j ust. 1 u. z. l., jest przyznawana i finansowana przez ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach środków budżetu państwa, zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (dalej rozporządzenie).

W myśl § 2 tego rozporządzenia, z tytułu podróży krajowej oraz podróży zagranicznej, odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują:

- 1) diety;
- 2) zwrot kosztów:
 - a) przejazdów,
 - b) dojazdów środkami komunikacji miejscowej,
 - c) noclegów,
 - d) innych niezbędnych udokumentowanych wydatków, określonych lub uznanych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

Pracodawca będzie zobowiązany do wypłaty lekarzowi rezydentowi w trakcie trwania szkolenia **pensji** oraz **diety** na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w wysokości 30 zł za każdą dobę podróży (§7 ust. 1 rozporządzenia). Ponadto pracownik otrzyma **zwrot kosztów noclegu**, w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie wyższej za jedną dobę hotelową niż dwudziestokrotność stawki diety (§8 ust. 1 rozporządzenia). Pracownikowi, który podczas szkolenia ponosi koszty **dojazdów środkami komunikacji miejskiej** przysługuje ryczałt w wysokości 20% diety za każdą rozpoczętą dobę pobytu w podróży (§ 9

ust. 1 rozporządzenia). Lekarzowi rezydentowi przysługuje także **zwrot kosztów przejazdu** w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu, wraz ze związanymi z nimi opłatami dodatkowymi, w tym miejscówkami, z uwzględnieniem posiadanej przez pracownika ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga przysługuje (§3 ust. 2 rozporządzenia). Na marginesie warto dodać, iż pracownik otrzymuje także **zwrot niezbędnych wydatków** poniesionych w związku z podróżą (§4 ust. 1 rozporządzenia).

Klauzula prawna:

Przygotowując niniejszą Opinię prawną przeanalizowano i polegano wyłącznie na informacjach otrzymanych od Zleceniodawcy. Nie badano, ani nie weryfikowano prawdziwości przedstawionego stanu faktycznego.

Sporządzający niniejszą Opinię prawną zastrzega sobie prawo weryfikacji niniejszego opracowania w przypadku ujawnienia faktów nieznanych mu w momencie jego sporządzenia.

Niniejszą Opinię prawną wydaje się do wiadomości Pana Krzysztofa Bukieła – Przewodniczącego Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy z prawem publikacji przez Zleceniodawcę.

Opinia dotyczy wyłącznie kwestii w niej określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, w tym przez domniemanie, inne, niewspomniane w niej kwestie.

W niniejszej Opinii prawnej zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, dotyczącą prawnych aspektów przedmiotu analizy, w szczególności ocena prawna przedstawiona w Odpowiedzi nie daje gwarancji wyniku danej sprawy, w przypadku skierowania jej na drogę postępowania sądowego lub administracyjnego.

Z poważaniem

RADCA PRAWNY
Kajetan Komar-Komarnowski

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego:

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507
500.000 PLN opłacony w całości

biuro@lexsecure.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego:

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507

500.000 PLN opłacony w całości

biuro@lexsecure.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539